

Αθήνα, 27.6.2022

Αρ. Πρωτ.: 3015

Προς

Γεν. Γραμματέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων

του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

κα Παυλίνα Καρασιώτου.

.....

Κυρία Γενική,

Κατά τη συνάντησή μας την Παρασκευή 17.6.2022 στο Υπουργείο, έγινε εκτεταμένη αναφορά από εκπροσώπους του Υπουργείου σας μεταξύ άλλων και σε παραδοχές της οικονομικής μελέτης της Hewitt (προβλεπόμενης από το ν.3371/2005) συνδέοντας τις παραδοχές αυτές με το δικαίωμά μας να λάβουμε προσαύξηση στην επικουρική μας σύνταξη κατ' αρ. 30 του Ν. 4387/2016 και αρ.56 του Ν.4445/2016, ενώ επιχειρήθηκε να συσχετιστεί το ποσό της σύνταξης προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος με τη χορηγούμενη από 1.1.2015 επικουρική σύνταξη ΕΤΕΑΕΠ στους ασφαλισμένους του ΤΕΑΠΕΤΕ.

Επίσης έγινε επίκληση του με αριθμ. Φ 20021/28703/Δ16443/23.9.2019 εγγράφου του Υπουργείου, σχετικά με τις εισφορές της περ. Β' και γ' του αρ. 59 του Ν. 3371/2005 υπέρ του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του ΕΤΕΑΕΠ για τους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους που προέρχονται από το ΤΕΑΠΕΤΕ.

Σε συνέχεια των ανωτέρω και εκφράζοντας την επιφύλαξή μας για την ορθότητα και την αξιοπιστία των παραδοχών της άνω οικονομικής μελέτης, θα θέλαμε να σας επισημάνουμε τα παρακάτω:

Α. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Η' του Ν.3371/2005 (άρθρα 57-69) προβλέφθηκε η υπαγωγή των συνταξιούχων του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και των ασφαλισμένων του ΤΕΑΠΕΤΕ στο ιδρυθέν με τον ίδιο νόμο Ε.Τ.Α.Τ. και με το άρθρο 26 του Νόμου 3455/2006 οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του ΤΕΑΠΕΤΕ υπήχθησαν υποχρεωτικά στο ΕΤΕΑΜ και στο ΕΤΑΤ με έναρξη ισχύος την 18-4-2006.

Περαιτέρω οι ασφαλισμένοι του ΤΕΑΠΕΤΕ, παράλληλα με την υποχρεωτική υπαγωγή τους στο ΕΤΑΤ, από 18.4.2006, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του Ν. 3455/2006, υπάγονται υποχρεωτικά στο ΕΤΕΑΜ και ούτως οι ασφαλισμένοι του ΤΕΑΠΕΤΕ καθίστανται ασφαλισμένοι του ΕΤΕΑΜ και δικαιώνονται επικουρική σύνταξη από το ΕΤΕΑΜ κατά τις διατάξεις της νομοθεσίας του ΕΤΕΑΜ, μετά από την προηγούμενη συνταξιοδότησή τους από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., για την ίδια αιτία συνταξιοδότησης και τη συμπλήρωση των προβλεπόμενων χρονικών προϋποθέσεων.

Ειδικότερα, με το άρθρο 58 του Ν.3371/2005 -Υπαγωγή στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ:

1. Οι ασφαλισμένοι του ΤΕΑΠΕΤΕ υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ και διέπονται από τη νομοθεσία του.
2. Ως προς την εισφορά ασφαλισμένου και εργοδότη για επικουρική σύνταξη ισχύουν οι διατάξεις της νομοθεσίας για το ΕΤΕΑΜ.
3. Ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε ή αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε ως συντάξιμος στο ΤΕΑΠΕΤΕ λογίζεται ότι πραγματοποιήθηκε στην ασφάλιση του ΕΤΕΑΜ.
4. Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και ο τρόπος υπολογισμού της επικουρικής σύνταξης διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας για το ΕΤΕΑΜ.

Ακόμη στο άρθρο 59 του ως άνω νόμου αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι η κάλυψη της οικονομικής επιβάρυνσης του ΕΤΕΑΜ αντιμετωπίζεται με την καταβολή:

1. εισφοράς της περίπτωσης α΄, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας ΕΤΕΑΜ, ήτοι της εισφοράς εργαζομένου και εργοδότη 6%.
Όσον αφορά δε τους ασφαλισμένους από 1.1.1993, καταβάλλεται μόνον η αναφερόμενη στην περίπτωση α΄.
2. επιπλέον εισφοράς της περίπτωσης β΄, η οποία περιλαμβάνει τόσο το ποσοστό της επιπλέον εισφοράς (8,75%) που καταβάλλονταν στο ΤΕΑΠΕΤΕ όσο και τις αποδοχές επί των οποίων αυτή καταβάλλονταν, ήτοι επί του συνόλου των αποδοχών.
3. εισφοράς εργοδότη της περίπτωσης γ΄, της οποίας το ποσό καθορίστηκε με νόμο, με ειδική οικονομική μελέτη και μέρος του καταβλήθηκε μέσα σε δέκα έτη και για το υπόλοιπο η εξόφλησή του πραγματοποιείται με καταβολή εργοδοτικής εισφοράς που υπολογίζεται σε πολλαπλάσιο του

ποσοστού που προβλέπεται από τη νομοθεσία του ΕΤΕΑΜ, όπως αυτό προκύπτει από την ειδική οικονομική μελέτη.

Σχετικά με τον τρόπο καταβολής της προβλεπόμενης από τις διατάξεις της περίπτωσης γ' του άρθρου 59 εισφοράς για το ΕΤΕΑΜ -όπως αυτή καθορίζεται από το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του Ν. 3455/2006- στην εγκύκλιο ΙΚΑ με αρ. 72/29.12.2006 διευκρινίζονται τα εξής :

Από τα 778,6 εκ. € που οφείλει η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, και νυν ALPHABANK, στο ΕΤΕΑΜ τα 409 εκ. € καταταβλήθηκαν σε 10 ετήσιες δόσεις και τα υπόλοιπα 369,6 εκ. € μετασχηματίστηκαν σε εισφορές. Τα ποσά των εισφορών αυτών υπολογίζονται πάνω στις συνολικές αποδοχές των υπαλλήλων της Εμπορικής Τράπεζας που είναι ενεργοί κατά την 31-12-2004 και θα συνεχίζεται η καταβολή τους για όσο διάστημα υπάρχουν στο δυναμικό της Τράπεζας υπάλληλοι της ομάδας αυτής (οι εισφορές αυτές δεν αφορούν τους προσλαμβανόμενους από 1.1.2005). Οι μισθοί επί των οποίων υπολογίζονται εισφορές υπόκεινται στο ανώτατο όριο αποδοχών ασφαλισμένων, τα οποία αναπροσαρμόζονται ετησίως κατά 2 %.

Βάσει αυτών, στον κατωτέρω πίνακα αναλύεται η κατ' έτος (2005-2039) εργοδοτική εισφορά της περίπτωσης γ' με ποσοστά 16%-30%:

Έτος	Μισθοδοσία ασφαλισμένων έως 31-12-1992	Μισθοδοσία ασφαλισμένων από 1-1-1993	Ποσοστό εισφοράς %	Ποσό Εισφορών	Αξία εξοφλούμενου Κεφαλαίου
2005	132.539.291	23.319.734	16	24.937.444	24.508.618
2006	131.800.790	23.979.843	16	24.924.901	23.661.056
2007	126.444.457	24.655.309	16	24.175.963	22.167.578
2008	118.428.109	25.346.353	17,5	25.160.531	22.283.738
2009	114.597,125	26.052.893	17,5	24.613.753	21.056.194
2010	107.521.942	26.774.772	17,5	23.501.925	19.419.554
2011	100.079.752	27.511.738	20	25.518.298	20.366.730

2012	92.222.127	28.263.424	20	24,097.110	18.576.691
2013	82.387.993	29.029.344	20	22.283.467	16.592.810
2014	74.308.126	29.793.082	25	26.025.302	18.718.315
2015	64.216.024	30.585.003	25	23.700.257	16.464.851
2016	53.503.896	31.388.371	25	21.223.067	14.241.203
2017	43.010.322	32.202.364	30	22.563.806	14.624.623
2018	33.682.173	33.007.390	30	20.006.869	12,525.216
2019	26.705.257	33.816.602	30	18.156.558	10.979.269
2020	21.455.411	34.594.922	30	16.815.100	9.821.394
2021	16.719.416	35.284.536	30	15,601.186	8.801.670
2022	13.229.159	35.993.874	30	14,766.910	8.046.942
2023	10.290.436	36.675.156	30	14.089.678	7.416.109
2024	7.457.061	37.447.185	30	13.471.274	6.848.847
2025	6.057.040	38.131.789	30	13.256.649	6.509.931
2026	4.501.167	38.704.746	30	12.961.774	6.148.099
2027	2.618.650	39.181.689	30	12,540.102	5.745.280
2028	1.479.131	39.638.854	30	12.335.395	5.458.798
2029	806.333	40.063.349	30	12.260.905	5.240.832
2030	413.967	39.507.312	30	11.976.384	4,944.669
2031	210.262	37.541.512	30	11.325.532	4,516.520
2032	36.880	30.955.211	30	9.297.627	3.581.387
2033	37,558	25.984.947	30	7.806.752	2.904.579

2034	38.172	19.499.362	30	5.861.260	2.106.385
2035	0	17,494.877	30	5.248.463	1.821.850
2036	0	14.895.409	30	4.468.623	1.498.263
2037	0	10.386.397	30	3.115.919	1.009.100
2038	0	6.927.670	30	2.078.301	650.115
2039	0	3.708.714	30	1.112.614	336.171
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ					369.593.389

Β. Επομένως, με τα άρθρα 57-69 του Ν.3371/2005 και το άρθρο 26 του Ν. 3455/2006 κατέστη απολύτως σαφής και διακριτός ο διαχωρισμός αλλά και οι υποχρεώσεις των δύο ταμείων ΕΤΑΤ και ΕΤΕΑΜ σχετικά με την ένταξη σε αυτό των ασφαλισμένων και συνταξιούχων ΤΕΑΠΕΤΕ.

Η μεν υπαγωγή στο ΕΤΕΑΜ των ενεργών ασφαλισμένων - και των ήδη συνταξιούχων - του ΤΕΑΠΕΤΕ κατά την 18.4.2006 και η λήψη επικουρικής σύνταξης ΕΤΕΑΜ, σύμφωνα με την νομοθεσία του ΕΤΕΑΜ, έλαβε χώρα με την οικονομική επιβάρυνση του ΕΤΕΑΜ, που καλύφθηκε με την καταβολή των προβλεπόμενων εισφορών εργαζομένου και εργοδότη των περιπτώσεων α, β' καθώς και με την εργοδοτική εισφορά της περίπτωσης γ' (άρθρο 59 του ν. 3371/2005) ύψους 778,6 εκατομμυρίων ευρώ.

Η δε ένταξη στο ΕΤΑΤ των ενεργών ασφαλισμένων ΤΕΑΠΕΤΕ, κατά την 18.4.2006, και η καταβολή των προβλεπόμενων παροχών ΕΤΑΤ σε αυτούς έλαβε χώρα με την οικονομική επιβάρυνση του ΕΤΑΤ, που κάλυψε η Εμπορική Τράπεζα με την καταβολή στο ΕΤΑΤ εισφοράς ύψους 377,32 εκ. €, σε δέκα ετήσιες δόσεις, σύμφωνα με την περίπτωση α' του άρθρου 63 του ν. 3371/2005 και την ειδική οικονομική μελέτη.

Συνεπώς από 18.4.2006 η καταβολή από το ΕΤΑΤ: α) των ποσών που αντιστοιχούν σε συστήματα προσυνταξιοδότησης που χορηγούνται στους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους και β) της διαφοράς των ποσών συντάξεων που προκύπτουν από τον υπολογισμό της σύνταξης βάσει των καταστατικών διατάξεων του ΕΤΕΑΜ και των καταστατικών διατάξεων του ΤΕΑΠΕΤΕ, για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992, αφορά αποκλειστικά στο ΕΤΑΤ και καλύπτεται από την καταβολή της εργοδοτικής εισφοράς ύψους 377,32 εκ. € και σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσε να συναχθεί ότι η λήψη αυτών των συντάξεων από το ΕΤΑΤ μπορεί να μειώνει αναλογικά την δικαιούμενη προσαύξηση του άρθρου 30 του ν. 4387/2016 στις απονεμόμενες επικουρικές συντάξεις ΕΤΕΑΕΠ μετά την 1.1.2015 των συνταξιούχων μελών μας προερχομένων από το ΤΕΑΠΕΤΕ, για την οποία επικουρική σύνταξη έχουμε καταβάλει διαχρονικά αυξημένες εισφορές και ειδικότερα την επιπλέον εισφορά της περίπτωσης Β' του αρ. 59 του Ν. 3371/2005 ύψους 8,75% και συνολικά 14,75 % (ήτοι 6% + 8,75%).

Η απονομή των επικουρικών συντάξεων των ασφαλισμένων προερχομένων από το ΤΕΑΠΕΤΕ γίνεται βάσει των νομοθετικών διατάξεων που διέπουν το ΕΤΕΑΕΠ (βλ. αρ. 96 του Ν.4387/2016 σε συνδυασμό με το αρ. 30 του ίδιου νόμου αλλά και τον Ν.4488/2017 και 4445/2016 καθώς και τον πρόσφατο ασφαλιστικό νόμο 4670/2020 αρ. 44), δηλαδή απορρέει ευθέως από σαφείς νομοθετικές διατάξεις.

Ουδέποτε δε, από την ένταξη των ασφαλισμένων του ΤΕΑΠΕΤΕ στο καθεστώς ΕΤΕΑΜ, υπήρξε η οιαδήποτε εξαίρεση των ασφαλισμένων ΤΕΑΠΕΤΕ από τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις για το ΕΤΕΑΜ. Γιατί λοιπόν επιχειρείται σήμερα να εξαιρεθούμε από τις διατάξεις της νομοθεσίας του ΕΤΕΑΕΠ, και δη από το άρθρο 30 του Ν. 4387/2016, αφού οι εισφορές επικουρικής ασφάλισης που έχουμε αποδώσει μόνον στο ΕΤΕΑΜ/ΕΤΕΑΕΠ είναι αυξημένες έναντι εκείνων του κοινού καθεστώτος ΕΤΕΑΜ (ύψους 6%);

Γ. Περαιτέρω, το με αριθμ. πρωτ. Φ 20021/28703/Δ16443/23.9.2019 έγγραφο του τότε Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων αποτελεί απαντητική επιστολή προς την ALPHA BANK και την Τράπεζα Πειραιώς ότι θα συνεχίσουν να καταβάλλουν τις προβλεπόμενες από τους νόμους εισφορές επικουρικής ασφάλισης για τους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους ΤΕΑΠΕΤΕ.

Η επισήμανση -στο σημείο 4 της σελίδας 3 της επιστολής αυτής- αναφέρεται στην εργοδοτική εισφορά ποσοστού 16%-30% της περίπτωσης γ' του Ν.3371/2005 ύψους 369,6 εκ. ευρώ, η οποία δεν δημιουργεί δικαίωμα χορήγησης αυξημένου ποσού επικουρικής σύνταξης όπως και η ίδια η επιστολή αναφέρει και όχι φυσικά στην εισφορά της περίπτωσης β', δηλαδή την επιπλέον εισφορά (8,75%) που καταβάλλονταν και καταβάλλεται στο ΤΕΑΠΕΤΕ από τους ασφαλισμένους και τον εργοδότη και η οποία δημιουργεί δικαίωμα κατ' άρθρο 30 του Ν. 4387/2016 για χορήγηση προσαύξησης στην επικουρική μας σύνταξη κατά τα ανωτέρω.

Επομένως, από το ως άνω έγγραφο δεν συνάγεται το συμπέρασμα ότι εξαιρεί τους ήδη προσυνταξιούχους ΕΤΑΤ από την προσαύξηση του αρ. 30 όταν θεμελιώσουν δικαίωμα κύριας και επικουρικής σύνταξης από το ΕΤΕΑΕΠ, λαμβανομένου υπόψη ότι με μεταγενέστερη νομοθετική διάταξη (αρ. 56 του Ν. 4445/2016) η ως άνω προσαύξηση επεκτάθηκε σε όλους τους επικουρικά ασφαλισμένους που έχουν αποδώσει υπέρτερες εισφορές επικουρικής ασφάλισης, όπως είμαστε οι προερχόμενοι από το ΤΕΑΠΕΤΕ.

Δ. Σε κάθε περίπτωση τα αναφερόμενα στην οικονομική μελέτη της Hewitt δεν αποτελούν νομοθετικές ρυθμίσεις, ενώ πολλές φορές τόσο οι παραδοχές όσο και τα πορίσματα των οικονομικών μελετών έχουν αποδειχθεί εκ των υστέρων εσφαλμένα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η επί σειρά ετών θέση του Υπουργείου σας για τη μη εφαρμογή του άρθρου 7 παρ. 1^α του καταστατικού του ΤΕΑΠΕΤΕ για συνταξιοδότηση με 30 έτη Χ.Ο.Η., με την επίκληση της οικονομικής μελέτης Hewitt και της παραδοχής για συνταξιοδότηση με 32 έτη Χ.Ο.Η. αντί για τα 30.

Με ενέργειες του Συλλόγου μας η διοίκηση του e-ΕΦΚΑ αποφάσισε, ως όφειλε, την πιστή εφαρμογή του καταστατικού ΤΕΑΠΕΤΕ και τη συνταξιοδότηση με 30 έτη Χ.Ο.Η.

Στη συνέχεια οι Τ.Δ.Ε., οι οποίες πρόσφατα συστάθηκαν, εξέτασαν ενστάσεις συνταξιούχων μας του ΕΤΑΤ/ΤΕΑΠΕΤΕ σχετικά με το εν λόγω θέμα και αποφάσισαν ότι οι ενιστάμενοι-αποχωρήσαντες από την Τράπεζα νομίμως δικαιούνται σύνταξης με 30 έτη Χ.Ο.Η. Την επίλυση δε του θέματος αυτού με την εξέταση των ενστάσεων από τις Τ.Δ.Ε. είχε ανακοινώσει σε απάντησή του στη Βουλή ο αρμόδιος Υφυπουργός Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Πάνος Τσακλόγλου με το με αριθμ. πρωτ. 100702/8.12.2021 έγγραφό του.

Ε. Επίσης, όσον αφορά στο ποσό της επιβάρυνσης της Εμπορικής Τράπεζας με την εισφορά που προσδιόρισε το 2005 η οικονομική μελέτη της Hewitt για την κάλυψη των παροχών του ΕΤΑΤ, θέλουμε να υπενθυμίσουμε ότι, με στοιχεία του 2008, η εταιρεία Prudential στην αναλογιστική της μελέτη που πραγματοποίησε για όλα τα επικουρικά ταμεία, με εντολή του Υπουργείου σας, το 2010, ήτοι μόλις 5 χρόνια αργότερα, προσδιόρισε αναλογιστικό έλλειμμα 689 εκατομμυρίων ευρώ για το ΕΤΑΤ/ΤΕΑΠΕΤΕ, αντίθετα με την «επάρκεια» του ποσού των 377,32 εκ. ευρώ για την κάλυψη των υποχρεώσεων του ΕΤΑΤ, το οποίο είχε υπολογίσει η μελέτη της Hewitt ότι θα κάλυπτε διάστημα τριάντα ετών!

Τέλος, η ίδια εταιρεία Prudential -στην οποία το 2017 ο Σύλλογός μας ανέθεσε την εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης για το ΕΤΑΤ/ΤΕΑΠΕΤΕ- σε εκδήλωση που πραγματοποιήσαμε τον Οκτώβριο 2017 στο κτίριο της παλαιάς Βουλής με την παρουσία όλων των κοινοβουλευτικών Κομμάτων και των Υπουργών Κοινωνικής Ασφάλισης, παρουσίασε ότι από τα αποτελέσματα της αναλογιστικής μελέτης του 2017, προέκυψε ότι σε παρούσες αξίες, κατά την 31/12/2016, απαιτείται ένα επιπρόσθετο ποσό ύψους 1,093 δις ευρώ (βασικό σενάριο) ώστε να ανταποκριθεί το ΕΤΑΤ στις αναληφθείσες υποχρεώσεις του για την καταβολή των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των ασφαλισμένων στο Ταμείο (ΤΕΑΠΕΤΕ) -χωρίς τις μνημονιακές περικοπές. Τη μελέτη αυτή και τα προκύπτοντα ποσά, σας την κοινοποιήσαμε με το από 14.6.2022 υπόμνημά μας, ποσά τα οποία βέβαια δεν υπολόγισε η Hewitt στην οικονομική της μελέτη του 2005, αλλά υπολόγισε το ποσό των 377,32 εκ. ευρώ ως επαρκές για την κάλυψη των υποχρεώσεων του ΕΤΑΤ.

Για τον λόγο αυτό άλλωστε η ψήφιση του άρθρου 73^A του Ν.4387/2016, με τη με αρ. 423/18 εκπρόθεσμη Τροπολογία της 7/5/2016, για τις περικοπές στις συντάξεις ΕΤΑΤ, συνδυάστηκε με τη δήλωση του τότε αρμόδιου Υπουργού ότι δεν έχουν απαλειφθεί οι ευθύνες της Τράπεζας προς εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεών της, επιφυλασσόμενος όμως ότι θα ρυθμιστεί το ζήτημα της ως άνω ευθύνης σε κάποιο απροσδιόριστο χρόνο μετά την νομοθέτηση του Ν. 4387/2016.

Επειδή, το μεν κόστος της προσαύξησης του άρθρου 30 του Ν. 4387/2016 στις επικουρικές μας συντάξεις, αφορά σε πεπερασμένο αριθμό συνταξιούχων και θα κλιμακωθεί σε βάθος πολλών ετών και μέχρι το προσδόκιμο ζωής των συνταξιούχων μας, το δε κόστος αποκατάστασης των συντάξεων τ. ΕΤΑΤ διαμορφώνεται έως την απονομή σύνταξης από τον κύριο ασφαλιστικό μας φορέα -με τον μέσο όρο ηλικίας των προσυνταξιούχων τ. ΕΤΑΤ να έχει ανέλθει σήμερα στα 62 έτη για τους άνδρες και στα 57 για τις γυναίκες.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Και με τη βεβαιότητα ότι κατανοείτε τη σοβαρότητα και το επείγον της διευθέτησης των ως άνω θεμάτων για τους συνταξιούχους μέλη μας, αναμένουμε την άμεση και θετική ανταπόκρισή σας στα από 14.6.2022 υποβληθέντα με υπόμνημα αιτήματά μας.

Με εκτίμηση

Για τον Σύλλογο Συνταξιούχων Εμπορικής Τράπεζας

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Χρήστος Τσιλώνης

Παύλος Δερμενάκης

